

Ζ Ε Π Ο Σ & Γ Ι Α Ν Ν Ο Π Ο Υ Λ Ο Σ

Οι αλλαγές στο δίκαιο των Ανωνύμων Εταιριών Ν. 4548

5 Δεκεμβρίου 2018

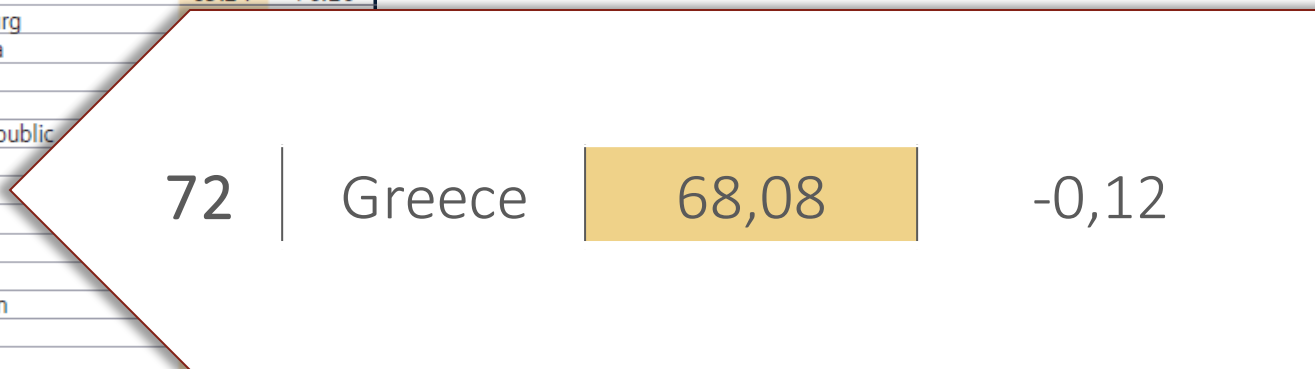
Περιεχόμενα

1	Ανάγκη Εκσυγχρονισμού του κ.ν. 2190/20	3-5
2	Διεθνείς Βέλτιστες Πρακτικές	6-9
3	Νόμος 4548/2018 βασικές ρυθμίσεις	10-24
4	Πίνακας ενδεδειγμένων Τροποποιήσεων Καταστατικού	25

Ανάγκη Εκσυγχρονισμού του κ.ν. 2190/20

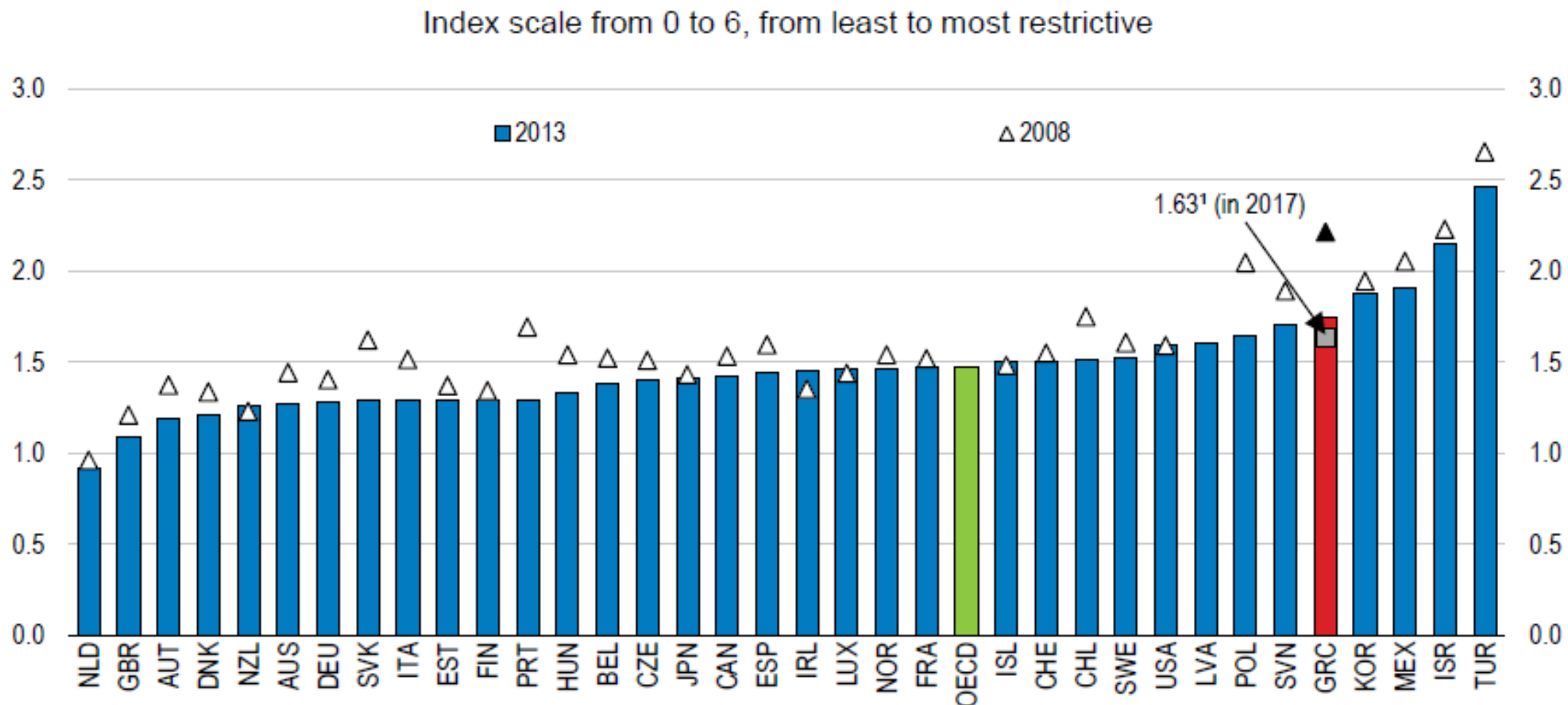
Φιλικό Επιχειρηματικό Περιβάλλον | Αξιολόγηση Ελλάδας 2018

Rank	Economy	EODB score	EODB score change	Rank	Economy	EODB score	EODB score change
1	New Zealand	86.59	0.00	65	Colombia	69.24	+0.20
2	Singapore	85.24	+0.27	66	Luxembourg		
3	Denmark	84.64	+0.59	67	Costa Rica		
4	Hong Kong SAR, China	84.22	+0.04	68	Peru		
5	Korea, Rep.	84.14	-0.01	69	Vietnam		
6	Georgia	83.28	+0.48	70	Kyrgyz Republic		
7	Norway	82.95	+0.25	71	Ukraine		
8	United States	82.75	-0.01	72	Greece		
9	United Kingdom	82.65	+0.33	73	Indonesia		
10	Macedonia, FYR	81.55	+0.32	74	Mongolia		
11	United Arab Emirates	81.28	+2.37	75	Jamaica		
12	Sweden	81.27	0.00	76	Uzbekistan		
13	Taiwan, China	80.90	+0.24	77	India		
14	Lithuania	80.83	+0.29	78	Oman		
15	Malaysia	80.60	+2.57	79	Panama	66.12	+0.41
16	Estonia	80.50	+0.01	80	Tunisia	66.11	+1.51
17	Finland	80.35	+0.05	81	Bhutan	66.08	+0.20
18	Australia	80.13	-0.01	82	South Africa	66.03	+1.37
19	Latvia	79.59	+0.33	83	Qatar	65.89	+0.64
20	Mauritius	79.58	+1.29	84	Malta	65.43	+0.28
21	Iceland	79.35	+0.05	85	El Salvador	65.41	+0.21
22	Canada	79.26	+0.38	86	Botswana	65.40	+0.46
23	Ireland	78.91	-0.51	87	Zambia	65.08	+1.48
24	Germany	78.90	0.00	88	San Marino	64.74	+2.27
25	Azerbaijan	78.64	+7.10	89	Bosnia and Herzegovina	63.82	+0.27
26	Austria	78.57	+0.03	90	Samoa	63.77	+0.01
27	Thailand	78.45	+1.06	91	Tonga	63.59	+0.03
28	Kazakhstan	77.89	+0.73	92	Saudi Arabia	63.50	+1.62
29	Rwanda	77.88	+4.15	93	St. Lucia	63.02	+0.06
30	Spain	77.68	+0.07	94	Vanuatu	62.87	-0.21
31	Russian Federation	77.37	+0.61	95	Uruguay	62.60	+0.34
32	France	77.29	+0.99	96	Seychelles	62.41	-0.01
33	Poland	76.95	-0.36	97	Kuwait	62.20	+0.75
34	Portugal	76.55	-0.07	98	Guatemala	62.17	+1.01
35	Czech Republic	76.10	+0.05	99	Djibouti	62.02	+8.87
36	Netherlands	76.04	+0.01	100	Sri Lanka	61.22	+1.80

Πηγή: Doing Business 2019, 16th Edition, World Bank Group, 2018

Δείκτης Κρατικής Παρέμβασης (PMR) | Αξιολόγηση ΟΟΣΑ

1. Preliminary calculations of the product market reforms since 2013.

Source: OECD (2017), Product Market Regulation Database and OECD calculations.

Διεθνείς Βέλτιστες Πρακτικές

Εταιρική Διακυβέρνηση

Πηγή ΣΕΒ

Ηπειρωτικό

- + Κυρίαρχοι Μέτοχοι – Ιδρυτικές Οικογένειες
- + Έλεγχος και Διοίκηση από μεγαλομετόχους – κυριαρχία αυτών στο ΔΣ
- + Περιορισμένες κεφαλαιαγορές (σχετικά μη ρευστές και με περιορισμένη ικανότητα ελέγχου)
- + Άτυπες συμβάσεις με στελέχη – στενές προσωπικές σχέσεις εμπιστοσύνης
- + Κεντρικός ρόλος τραπεζών

ΠΡΟΒΛΗΜΑ: η προστασία της μειοψηφίας από τους μεγαλομετόχους

Αγγλοσαξονικό

- + Ο έλεγχος στο ΔΣ με εξωτερικούς συμβούλους και ανεξάρτητα μέλη
- + Αναπτυγμένη αγορά στελεχών και κινητικότητα
- + Νομικά – Τυπικές συμβάσεις με στελέχη και καλύτερη προστασία δικαιωμάτων ιδιοκτησίας

ΠΡΟΒΛΗΜΑ: η προστασία της μειοψηφίας από τους μεγαλομετόχους

Ιαπωνικό

- + Κυρίαρχος Μέτοχος η Κύρια Τράπεζα (σύστημα keiretsu) – Επιρροή Τραπεζών στην διοίκηση με εποπτικό ρόλο
- + Ανεπτυγμένες Κεφαλαιαγορές με μικρό ρόλο στην ΕΔ
- + Ελάχιστη παρουσία εχθρικών εξαγορών
- + Άτυπα – μη ρητές συμβάσεις στελεχών – πολύ στενές προσωπικές σχέσεις (φατρίες)
- + Σταδιακή μετατροπή ρόλου Τραπεζών από διοικητικό σε χρηματοοικονομικό

Ευθύνες Στελεχών

Πηγή ΣΕΒ

Γερμανία

- + Ασφαλιστική κάλυψη ευθύνης για λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων από τα μέλη του ΔΣ
- + Τα ασφαλιστήρια περιλαμβάνουν ένα ποσοστό έκπτωσης, που πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με 10% ζημιών της εταιρείας ή 1,5 φορές το ύψος του σταθερού ετήσιου μισθού ανάλογα με το ποια είναι η τιμή μικρότερη.
- + Αυτή η έκπτωση καλύπτεται από το εκάστοτε υπαίτιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (ως αντιστάθμισμα)

ΗΠΑ

- + Ευελιξία και «αμνηστία» στις επιχειρηματικές αποφάσεις που προέρχονται κατ' εφαρμογήν του κανόνα της της επιχειρηματικής κρίσης (business judgment rule).
- + Όριο της ευθύνης: Εκτός εάν αποδειχθεί ότι οι παραβίασαν το καθήκον περί επιμέλειας ή την υποχρέωση πίστης. Εφαρμόζεται με ευρύτητα.
- + Πολλές εταιρείες παρέχουν συμβατικές αποζημιώσεις στους διευθυντές τους με την ανάληψη της ευθύνης από την εταιρεία, η οποία αναλαμβάνει τη ζημία

Ην. Βασίλειο

- + Προβλέπονται διορθωτικά μέτρα, τα οποία μπορούν να ζητήσουν όσοι έχουν έννομο συμφέρον και προλαμβάνουν την πρόκληση ζημίας και τη γέννηση αποζημιωτικής ευθύνης. Τα διορθωτικά αυτά μέτρα είναι συνοπτικά τα εξής:
- + Η λήψη ασφαλιστικού μέτρου (Injunctive relief)
- + Ακύρωση της συναλλαγής (κατόπιν αιτήματος της εταιρείας)
- + Αποκατάσταση και απολογισμός κερδών (Restitution and account of profits).

Μητρώα και Δυνατότητες

Πηγή ΣΕΒ

Γερμανία

- + Τήρηση μητρώων σε επίπεδο δικαστηρίων και διασύνδεση όλων
- + Αποκλειστικά ηλεκτρονικά
- + Στον ίδιο διαδικτυακό τόπο δημοσιεύονται και οι νόμοι και διατάγματα που αφορούν σε επιχειρήσεις
- + Στοιχεία λαμβάνει κάθε πολίτης και κάθε αρχή κατόπιν αίτησης

Ην. Βασίλειο

- + Κοινή υποβολή οικονομικών καταστάσεων σε Companies House και Φορολογική Αρχή (HMRC)
- + Φιλικότητα μητρώου στο χρήστη αλλά και στη δημοσιότητα
- + Πλήρεις Οδηγοί για κάθε περίπτωση (ξεκινούν από τα πιο απλά σημεία – τι είναι μια εταιρεία- και επεκτείνονται σε όλες τις διαδικασίες που μπορεί να συναντήσει μια εταιρεία)

Εσθονία

- + Έναρξη επιχείρησης σε 2 ώρες με μόνη την ταυτότητα ή το e-residency
- + Διασύνδεση με Φορολογικό Μητρώο
- + Ενιαίο σύστημα e-government για τις υπηρεσίες της Εσθονίας

Νόμος 4548/2018 βασικές ρυθμίσεις

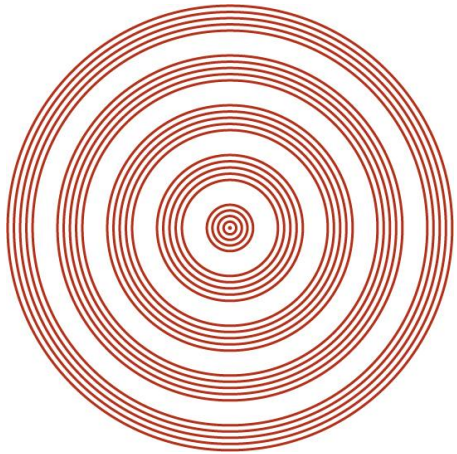
Ανάγκη Αντικατάστασης Ν. 2190/1920

Πλαίσιο λειτουργίας ΑΕ

- Συστηματοποίηση ύλης
 - Λεκτικές διορθώσεις
 - Αναρρύθμιση (ενσωμάτωση Ν.3156 ομολογιακών δανείων & stock options)
 - Ενσωμάτωση ευρωπαϊκών οδηγιών
 - Κατάργηση διατάξεων
-
- Δημοσιότητα (Ν. 4441/2016)
 - ΕΛΠ (Ν. 4308/2014)
 - Ελεγκτικό Δίκαιο (Ν. 4449/2017)
 - Εταιρικοί μετασχηματισμοί

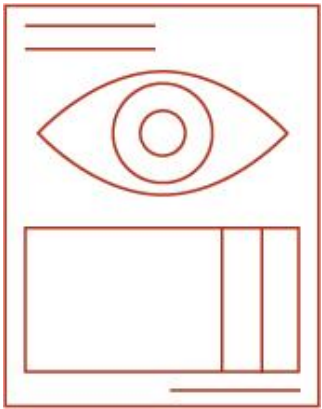
Εκκρεμότητες:
ΓΕΜΗ
Εταιρική Διακυβέρνηση

Στόχοι νέου Νόμου

- Απλοποίηση Εταιρικής Καθημερινότητας
- Εξοικονόμηση Κόστους
- Ευελιξία
- Αυτορρύθμιση
- Μείωση κρατικής εποπτείας
- Προσέλκυση επενδύσεων

Μείωση Κρατικής Εποπτείας

- Κατάργηση διατάξεων
- Ίδρυση ΑΕ με Ιδιωτικό Συμφωνητικό (Πρότυπο Καταστατικό
- Έλεγχος νομιμότητας: τροποποίηση, μετατροπή σε ΑΕ & αντίστροφα, λύση, αναβίωση, μετασχηματισμός
- Τυπικός έλεγχος στις λοιπές καταχωρήσεις
- Έλεγχος δεν εκτείνεται σε λόγους ακυρωσίας
- Δεν προβλέπεται έννομο συμφέρον Υπ. Ανάπτυξης ή εποπτεύουσας αρχής
- Καταργείται η εξακρίβωση των εισφορών σε είδος & πιστοποίησης κεφαλαίου
- Έκδοση Πιστοποιητικού Good Standing

Επιτρέπεται η καταβολή αρχικού κεφαλαίου ή αύξησης σε τραπεζικό λογαριασμό εκτός Ελλάδος

- Πιστοποίηση καταβολής αρχικού κεφαλαίου ή αύξησης: από ορκωτό ελεγκτή λογιστή / ελεγκτική εταιρεία για μεσαίες και μεγάλες ΑΕ, από το ΔΣ στις μικρές & πολύ μικρές ΑΕ
- Ο ειδικός τραπεζικός λογαριασμός για καταβολή αρχικού μετοχικού κεφαλαίου ή αυξήσεων μπορεί να τηρείται και σε πιστωτικό ίδρυμα σε χώρα του ΕΟΧ
- Επιτρέπεται η ολική ή μερική απόσβεση κεφαλαίου

Προβλέπεται ρητά η δυνατότητα κεφαλαιοποίησης υποχρέωσης προς τον μέτοχο

Επιτρέπεται η μείωση κεφαλαίου σε είδος

- Καταβολή εισφοράς μετόχου με συμψηφισμό χρέους της εταιρείας προς τον μέτοχο, με βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή λογιστή / ελεγκτικής εταιρείας ότι το χρέος είναι απαιτητό και ληξιπρόθεσμο και δεν εξαρτάται από αίρεση
- Μείωση κεφαλαίου σε είδος με σχηματισμό ειδικού αποθεματικού ή με απόσβεση ζημιών

Μετοχές

Υποχρεωτικά
ονομαστικές όλες οι
μετοχές από
01.01.2020

- **Numerus clausus τίτλων**
Προβλέπεται η έκδοση τίτλων κτήσης μετοχών (warrants)
- **Κατάργηση ανωνύμων μετοχών**
13.06.2018 καταργήθηκε η δυνατότητα έκδοσης
01.01.2020 όλες οι μετοχές υποχρεωτικά ονομαστικές
- **Ονομαστική αξία μετοχών**
Ονομαστική αξία €0,04 - €100
Ίδια ονομαστική αξία για μετοχές ίδιας σειράς
- **Τήρηση βιβλίου μετόχων**
 - + ηλεκτρονικά ή
 - + από κεντρικό αποθετήριο τίτλων / πιστωτικό ίδρυμα / επιχείρηση επενδύσεων

Μπορεί να υφίσταται ομολογιακό δάνειο με μια ομολογία, είναι δυνατή η ανάληψη ομολογιακού δανείου από ένα μόνο πρόσωπο και ένας ομολογιούχος μπορεί να συγκεντρώνει όλες τις ομολογίες στο πρόσωπό του.

Για την έκδοση του ομολογιακού δανείου αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στο νόμο ή το καταστατικό, και είναι στη διακριτική ευχέρεια της εκδότριας εταιρείας να καθορίσει τους επιμέρους όρους του ομολογιακού δανείου.

Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη | Νέες διατάξεις

Δάνεια και λοιπές ενδο-ομιλικές συναλλαγές πρέπει να αξιολογούνται με τη νέα διάταξη

- Ορισμός «συνδεδεμένων μερών»
- Διεύρυνση συναλλαγών για τις οποίες απαιτείται άδεια
 - + Έγκριση πλέον και από το ΔΣ, με διάρκεια 6 μηνών
 - + Ισχύει 10 ημέρες από δημοσίευση στο ΓΕΜΗ εφόσον μέτοχοι 1/20 δεν έχουν ζητήσει σύγκληση ΓΣ
- Διεύρυνση εξαιρέσεων (πέραν των τρεχουσών συναλλαγών)
- Για εισηγμένες: υποχρεωτική η έκθεση αξιολόγησης (fairness opinion)

Γενική Συνέλευση

Εκσυγχρονίζεται η συμμετοχή στη ΓΣ, η διαδικασία λήψης αποφάσεων, και τήρησης πρακτικών

Συμμετοχή στη Συνέλευση

- + χωρίς φυσική παρουσία των μετόχων
- + με επιστολική ψήφο
- + καταργείται η προσυπογραφή από συμβολαιογράφο
- + κανόνες καταγραφής μετόχου

Λήψη Αποφάσεων

- + χωρίς συνεδρίαση για μη εισηγμένες Α.Ε.
- + έγγραφη απόφαση χωρίς συνέλευση και για πλειοψηφικές αποφάσεις

Πρακτικά

- + με ηλεκτρονικό μήνυμα ή μέσο
- + δυνατότητα τήρησης ενιαίου βιβλίου πρακτικών ΔΣ και ΓΣ

Δικαιώματα μειοψηφίας – ένωση μετόχων

Δυνατότητα μόνο ενός
συμβούλου-διαχειριστή
σε μικρές ΑΕ

- Δυνατότητα ενός συμβούλου- διαχειριστή σε μικρές ΑΕ
- Τμηματική ανανέωση ΔΣ ή διαδοχικές λήξεις θητείας, με πρόβλεψη άνισης θητείας (staggered board)
- Κατάργηση της άσκησης εσωτερικού ελέγχου από μέλη ΔΣ
- Συγκρότηση εκτελεστικής επιτροπής με εξουσίες ή καθήκοντα του ΔΣ

Ορίζεται ρητά
η διαδικασία,
οι προϋποθέσεις και
οι όροι χορήγησης
αμοιβών στα μέλη ΔΣ

- Επανακαθορίζεται η ευθύνη των μελών ΔΣ , αποσαφηνίζεται το μέτρο επιμέλειας (business judgement rule)
- Ευθύνη και για μη μέλη ΔΣ
- Τριετής παραγραφή από την τέλεση της πράξης ή της παράλειψης (με αναστολή όσο το πρόσωπο είναι μέλος ΔΣ και όριο τα δέκα χρόνια)
- Ορίζεται διαδικασία, προϋποθέσεις και όροι χορήγησης αμοιβών μελών ΔΣ, θεσπίζεται πολιτική αποδοχών και προβλέπεται η σύνταξη έκθεσης αποδοχών σε εναρμόνιση με κοινοτική Οδηγία

Διάθεση Κερδών

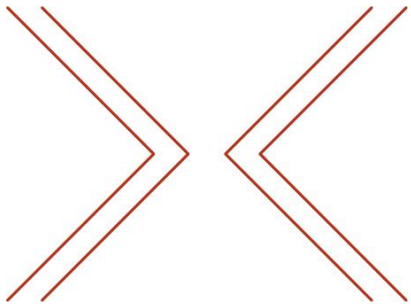
Προβλέπεται ρητά η δυνατότητα διανομής κερδών σε είδος

- Το ελάχιστο μέρισμα με απόφαση ΓΣ με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία μπορεί:
 - + να κεφαλαιοποιηθεί και να διανεμηθεί σε όλους τους μετόχους με μετοχές στην ονομαστική αξία ή
 - + να χορηγηθεί σε είδος (με τη μορφή τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων)
- Για τη διανομή προσωρινού μερίσματος αποφασίζει το ΔΣ
- Διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών είναι δυνατή μέσα στην τρέχουσα χρήση και με απόφαση ΓΣ ή ΔΣ η οποία δημοσιεύεται

Προβλέπεται η
δυνατότητα διανομής
προϊόντος εκκαθάρισεως
σε είδος

- Καταργείται όριο 1/10 του μετοχικού κεφαλαίου
- Πρόσθετος λόγος λύσης: απόρριψη αίτησης πτώχευσης λόγω ανεπάρκειας περιουσίας
- Δυνατότητα διανομής προϊόντος εκκαθάρισεως σε είδος

Επίλυση Εταιρικών Διαφορών

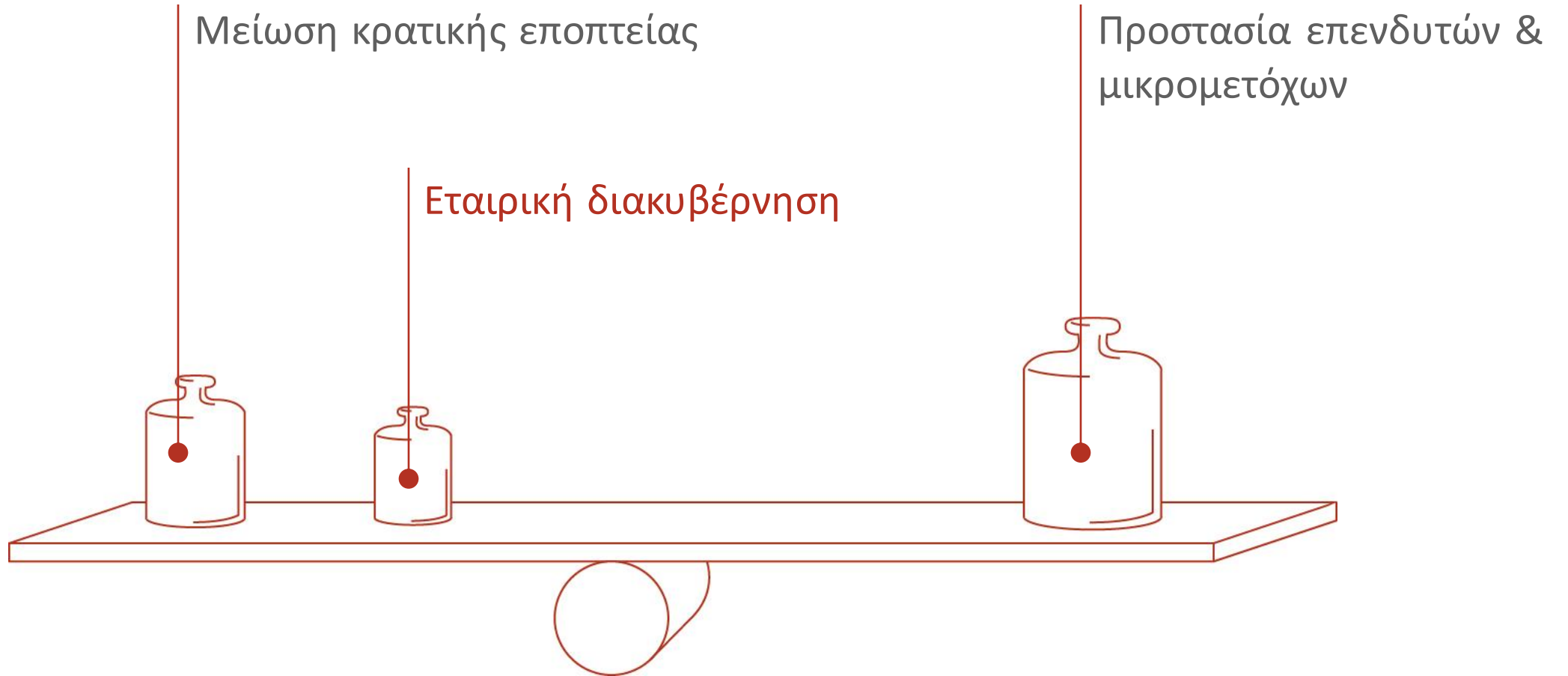
- Επίλυση Εταιρικών Διαφορών
 - + Αρμοδιότητα Μονομελούς Πρωτοδικείου (εκούσια Δικαιοδοσία)
 - + Διαιτησία ή Διαμεσολάβηση

Πίνακας ενδειγμένων Τροποποιήσεων Καταστατικού

Επωνυμία	- Μονοπρόσωπη κλπ.
Διάρκεια	- π.χ. αόριστη ή μη
Μετοχές	- ανώνυμες μετοχές & μετατροπή τους - έκδοση διαφόρων τίτλων (warrants etc.)
Κεφάλαιο	- Κατάθεση σε λογαριασμό Εοχ, Καταβολή για σκοπούς εταιρείας
Ηλεκτρονική Τήρηση	- Βιβλίου Μετόχων ΔΣ & ΓΣ (και ενιαίο) - Υπογραφή πρακτικών από μέλη (όχι Πρόεδρο) - Έγγραφο απόφαση και για πλειοψηφικές αποφάσεις (ΔΣ & ΓΣ)
ΔΣ	- Αριθμός μελών - Μέλη με διαφορετική θητεία
Αύξηση	- Τακτική/έκτακτη
Συνδεδεμένες Συναλλαγές	- Διαγραφή αναφορών σε 23α
Ευθύνη	- Αντικατάσταση ευθύνης μελών ΔΣ - Σύγκρουση Συμφερόντων – Υποχρεώσεις Μελών ΔΣ

Ομολογιακό δάνειο	- Έκδοση από ΔΣ όχι αποκλειστικά ΓΣ
ΓΣ	- Συμμετοχή, σύγκληση, απαρτία - Λήψη απόφαση ΓΣ χωρίς συνεδρίαση
Ελεγκτές	- Προσαρμογή ώστε να συνδυάζεται με ΕΛΠ (για αριθμητικά κριτήρια)
Δικαιώματα μειοψηφίας	- Προσαρμογή ή διαγραφή
Οικονομικές καταστάσεις	- Επικαιροποίηση ή διαγραφή άρθρων για κατάρτιση και δημοσίευση οικονομικών καταστάσεων
Διάθεση κερδών	- Προσαρμογή - Δυνατότητα κεφαλαιοποίησης και διανομής σε είδος μετοχών ή με τη μορφή τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων (με αποτίμηση) - Προσωρινό μέρισμα (ΔΣ) - Διανομή κερδών και προαιρ. αποθ. μέσα στην τρέχουσα εταιρική χρήση (με απόφαση ΔΣ ή ΓΣ)
Λύση	- Προσθήκη: αναφορά σε απόρριψη αίτησης πτώχευσης λόγω ανεπάρκειας περιουσίας
Εκκαθάριση	- + 1/10 (κατάργηση)
Επίλυση Διαφορών	- Διαιτησία ή Διαμεσολάβηση

Συμπεράσματα

Ζ Ε Π Ο Σ & Γ Ι Α Ν Ν Ο Π Ο Υ Λ Ο Σ

Ευχαριστώ

Αθηνά Σκολαρίκου
Partner

t_ +30 210 6967000
e_ a.skolarikou@zey.com

Λεωφ. Κηφισίας 280 | 152 32 Χαλάνδρι | Αθήνα, Ελλάδα
T_(+30) 21069 67 000 | Φ_(+30) 210 69 94 640
info@zey.com | www.zey.com

